

Střední škola technická a ekonomická Brno, Olomoucká, příspěvková organizace

Vyjádření školy k Výsledku šetření stížnosti

Na základě Výsledku šetření stížností se nelze zbavit dojmu, že ČŠI se při zpracování snažila především vyjít vstříc stěžovateli, aby tak předešla případně další komunikaci se stěžovatelem. Byla to právě škola, která vyvinula iniciativu a doporučila rodičům vyšetření ve Školském poradenském zařízení. Až do té doby rodiče nic nekonali, žák na školu nastoupil jako intaktní z [REDAKCE]. Ani po vyšetření v PPP rodiče se školou funkčně nespolupracovali, i přes zhoršující se výsledky vzdělávání [REDAKCE] nezajistili doučování, ani jeho účast na bezplatných konzultacích k učivu s jednotlivými vyučujícími. Jedinou jejich aktivitou byly opakované stížnosti na vyučující a poskytovanou péči z jejich strany.

Bod 1.

Vyučující ČJL nevytvořila při písemném testu z literatury všem žákům (včetně [REDAKCE]) dostatečný časový prostor a vhodné podmínky pro vypracování testu, protože žákům, kteří práci odevzdali dříve než ostatní, začala vysvětlovat další úkol.

- Dostatečný časový prostor byl zcela jednoznačně vytvořen, žáci měli na test 15 minut času, první odevzdávali již po 5 minutách. Nikomu nebyl test odebrán před jeho dokončením. Další úkol byl zadáván až po uplynutí 15 minut na jeho vypracování, kdy pracoval už pouze [REDAKCE] (navýšení časového limitu o 25 %). Další úkol byl zadán velmi rychle (rozdání pracovních listů a stručný pokyn k jeho vypracování) a nenarušil práci [REDAKCE], o čemž svědčí i klasifikace z testu (žák hodnocen výborně)

[REDAKCE], který seděl v lavici sám, se i přes snahu vyučující nezařadil do žádné skupiny a odmítl nabídku pracovat ve dvojici s učitelkou. Pro spolužáky tento postoj vyučující by mohl být chápán jako potvrzení správnosti jejich postoje, který spočívá v separaci žáka.

- Snaha vyučující zařadit žáka do nějaké skupiny nebo ho alespoň přimět k práci s ní měla za cíl právě zabránit separaci žáka, proto není důvod, aby tato snaha jakýmkoliv způsobem navozovala v žácích představu správnosti jeho separace. Jak mohly být kroky učitelky k zařazení [REDAKCE] do skupiny chápány spolužáky, jsou ze strany ČŠI velmi spekulativní. Snaha pomoci žákovi je nepochopitelně hodnocena ze strany ČŠI záporným způsobem, aniž byla sdělena správná reakce v dané situaci. Nevhodné bylo naopak chování [REDAKCE], který odmítl pracovat s učitelkou. Pro spolužáky by tento postoj žáka mohl být chápán jako potvrzení správnosti odmítat spolupráci s učitelkou a nepracovat dle jejich pokynů.

Učitelé ne vždy a všechny identifikované vzdělávací potřeby žáka plně respektovali a opatření plně realizovali.

- PPP byla doporučena následující podpůrná opatření:
  - + při samostatné práci ponechat vždy dostatek času na přečtení zadání k danému úkolu i jeho následné písemné vypracování – realizováno vždy
  - + v českém jazyce krátit diktáty, případně si znalosti gramatických jevů ověřovat formou doplňovacích cvičení – realizováno vždy, používána jsou doplňovací cvičení
  - + při obtížích v cizím jazyce doporučujeme upřednostňovat mluvený projev před písemným, rozvíjet konverzační schopnosti – realizováno, žák však ústní komunikaci v řadě případů odmítá

- + nehodnotit chyby vzniklé nedokonalým přečtením či pochopením textu – realizováno ve všech předmětech
- + v případě hodnocení písemného projevu odlišovat chyby specifické od chyb gramatických a nezapočítávat je do klasifikace – realizováno v českém a cizím jazyce, v ostatních předmětech nejsou žádné gramatické chyby do klasifikace započítávány
- + v případě nezdařilé písemné práce dát vždy možnost ústní opravy – realizováno, žák však ve většině případů ústní přezkoušení odmítá, možnost je vždy nabídnuta
- + tolerantně přistupovat ke grafické úpravě písemného projevu [REDAKCE] – realizováno ve všech předmětech, grafický projev není započítáván do klasifikace, žákovi bylo umožněno používat notebook pro psaní poznámek

Veškerá podpůrná opatření byla vyučujícími beze zbytku realizována, ČŠI neprokázala opak, ani nesdělila, které z těchto opatření realizováno nebylo a co nebylo respektováno.

Analýzou učebních materiálů ČŠI zjistila, že pracovní listy zadávané [REDAKCE] v hodinách měly shodný obsah, rozsah i strukturu jako pracovní listy pro intaktní žáky. Pro [REDAKCE] je, s ohledem na jeho vzdělávací potřeby, velmi složité orientovat se v souvislém textu. Jeho orientaci by usnadnila strukturace textu (a úkolů z něj vyplývajících) do jednotlivých bodů.

- Obsah, rozsah i struktura pracovních listů zcela odpovídá obsahu, rozsahu a struktuře úkolů u maturitní zkoušky. Postupné nacvičování této formy práce je především v zájmu žáka. Dle jeho současného zařazení do typu a stupně podpůrných opatření bude jeho uzpůsobení podmínek pro konání maturitních zkoušek spočívat v navýšení časové dotace na vypracování úkolů, příp. v umožnění použití PC pro psaní písemné práce a didaktického testu. Obsah, rozsah a struktura úkolů bude stejná, jako u intaktních žáků. Proto jakýkoliv jiný přístup ze strany vyučujících by byl proti zájmu žáka a jeho úspěšného vykonání maturitních zkoušek. Základní orientace v souvislém textu je pak nutným předpokladem pro úspěšné studium a jeho zakončení maturitní zkouškou i u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Navíc PPP výslovně doporučuje krácení diktátů, nikoliv veškerých zadaných úkolů.

Rovněž postup, kdy žák nestihne v hodině doplnit pracovní list z kvalitně strukturované powerpointové prezentace a zpracovává úkol v domácím prostředí s podporou učebnice (zde text není strukturován a je mnohem komplikovanější než prezentace v hodině), není pro něho vhodný.

- Powerpointové prezentace zpracováváné vyučujícími slouží jako podpora práce v hodině dle pokynů vyučujícího, proto některé nejsou vhodné pro samostatnou práci žáka. Vyučující je zpracovávají nepravidelně dle vhodnosti učiva. Práce žáků s podporou učebnice je základní vyučovací metodou, nejedná se o výrazně náročnou činnost a používá se i u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Učebnice používané ve škole mají doložku MŠMT a není v nich uvedeno, že nejsou vhodné pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Navíc práce s textem (odborným i uměleckým) je součástí klíčové kompetence k učení i kurikulárních rámců v řadě povinných oblastí vzdělávání uvedených v RVP, zejména pak v oblastech jazykového vzdělávání a komunikace v českém jazyce a estetického vzdělávání.

Zástupkyně ředitele školy (1) následně několikrát hovořila s učitelkou ČJL a požádala ji o písemné vyjádření ke stížnosti na její osobu. Dne 21. ledna 2018 vyjádření učitelky ČJL zaslala e-mailem stěžovateli. ČŠI zjistila, že stěžovatel sice tento e-mail dostal, ale nebyla k němu přiložena příloha. O tomto zástupkyni školy (1) neinformoval.

- Zástupkyně ředitele školy projednala s učitelkou ČJL jednotlivé body stížností na její osobu uvedené stěžovatelem při schůzce 19. 1. 2018. Vše proběhlo ústní formou, žádná písemná vyjádření vyučující nepředkládala. Odpověď byla stěžovateli zaslána e-mailem dne 26. 1. 2018, a to bez přílohy – veškeré informace byly přímo v textu e-mailu. Dne 21. 1. 2018 zástupkyně ředitele školy (1) stěžovateli žádný e-mail nezasílala.

Na schůzce se stěžovatelem dne 7. června 2018 ředitel školy souhlasil s tím, aby [REDAKCE] psal v předmětu Programování na počítači.

- Programování spočívá v zápisu programového kódu v příslušném programovacím jazyce a probíhá vždy na počítači. Navíc v té době měl již [REDAKCE] povoleno psát na počítači ve všech předmětech (od 17. května 2018) – viz výše uvedený bod inspekční zprávy.

Vedení školy si do 12. září 2018 hospitační činností či jinými nástroji důsledně neověřilo skutečnosti uvedené stěžovatelem (nevhodný pedagogický přístup) ani realizaci a účinnost přijatých opatření.

- Poskytování podpůrných opatření, pedagogický přístup vyučujících a zapojení [REDAKCE] do výuky byl v lednu a v květnu 2018 ověřit speciální pedagog, a to v hodinách českého jazyka a matematiky.
- Zástupkyně ředitele (1) projednala se [REDAKCE] poskytování podpůrných opatření v matematice dne 4. května 2018 a ten potvrdil, že jsou mu všechna podpůrná opatření poskytována v souladu s doporučením PPP.
- Ředitel školy 22. června 2018 provedl vlastní anonymní dotazníkové šetření ve třídě [REDAKCE] vztahující se ke skutečnostem uvedeným stěžovatelem, avšak toto šetření uvedené skutečnosti vyvrátilo.

ČŠI zjistila, že ... identifikované speciální vzdělávací potřeby nebyly ve výuce plně respektovány a tato opatření se plně nerealizovala.

- Jedná se o opakované konstatování ČŠI, která nikde neuvádí, která konkrétní podpůrná opatření se nerealizovala a co nebylo ve výuce plně respektováno. Stejně obecně se vyjadřuje i stěžovatel, který tvrdí, že podpůrná opatření nejsou realizována, aniž by byl schopen specifikovat, co konkrétně realizováno není. Vzhledem k tomu, že není zřejmé, co nebylo respektováno a realizováno, není možné ze strany školy přijmout k tomuto bodu žádné nápravné opatření.
- Žák při rozhovoru se zástupkyní ředitele (1) potvrdil, že v hodinách matematiky mu jsou všechna podpůrná opatření uvedená ve zprávě poskytována.
- Nad rámec podpůrných opatření uvedených v doporučení PPP dojednala školní psycholožka s PPP v květnu 2018 možnost používání počítače ve všech předmětech.
- 17. září 2018 ředitel školy zaslal všem vyučujícím doporučení psychologa [REDAKCE], které si soukromě obstaral a škole doručil stěžovatel, a vyzval je, aby ho akceptovali, i když není z ŠPZ. Jednalo se tak o velmi vstřícný nestandardní krok nad rámec povinnosti školy. U ostatních žáků školy je akceptováno pouze doporučení ŠPZ. Je tedy škoda, že ČŠI tuto skutečnost ve svém zápise nikde nezhodnotila.

Ve druhém pololetí školního roku 2017/2018 však škola ve vztahu k synovi stěžovatele nerealizovala opatření k prevenci školní neúspěšnosti, které vyplývá z Analýzy výsledků hodnocení žáků na konci školního roku 2016/2017 – Umožnit žákům při návratu po delší nemoci nebo nepřítomnosti plynulé zapojení do výuky zadáním dílčích úkolů a plánu zkoušení.

- Toto opatření bylo realizováno v plné míře, jednotliví vyučující nabídli žákovi pomoc s doplněním učiva formou konzultací, domluvili s ním harmonogram plnění dílčích úkolů

i přezkoušení stejným způsobem, jakým to nabízí všem žákům po delší nemoci. Pouze v daném okamžiku netušili, že si vše musí nechat potvrdit podpisem [REDAKCE], aby tyto skutečnosti byly schopni později prokázat. Průběžné odevzdávání úkolů i přezkoušení postupně probíhalo až do konce školního roku, a to i opakovaně, neboť se na ně [REDAKCE] v některých předmětech dostavoval nepřipravený. O možnost konzultací k zameškané látce nejevil [REDAKCE] i po opakovaném nabízení zájem, docházet na ně aktivně začal až v červnu 2018.

Zároveň vyučující nezohlednili fakt, že žák nemá ve třídě takové sociální vazby, aby mu spolužáci poskytovali v případě potřeby pomoc.

- Vyučující si byli vědomi zhoršených sociálních vazeb žáka a nabízeli mu vlastní pomoc, kterou však žák téměř nevyužíval.
- Při jednání zástupkyně ředitele (1) s žákem o poskytování podpůrných opatření v matematice dne 4. května 2018 vyjádřil žák přání sedět se spolužákem, který má výborné studijní výsledky a se kterým si rozumí s tím, že mu tento spolužák pomáhá a podporuje ho při řešení úloh. Přání [REDAKCE] škola okamžitě vyhověla.

Bod 2.

Neadekvátní chování některých pedagogů a zejména učitelky ČJL vůči [REDAKCE]

- ČŠI v bodě řeší pouze nepotvrzené neadekvátní chování učitelky ČJL, k ostatním učitelům se vůbec nevyjadřuje.

Na základě výsledků testování se klima této třídy jeví jako vysoce suportivní, podpůrné, kooperativní. Ve třídě jsou dobré vztahy, vysoká míra kooperace a soudržnosti. ...

- Vzhledem k tomu, že šetření probíhalo v době absence [REDAKCE], bylo by ze strany ČŠI vhodné vyžádat si dodatečné šetření psychologa, příp. speciálního pedagoga, po návratu žáka do školy. Mohlo se tak odhalit, proč se [REDAKCE] v takovém podnětném prostředí s dobrými vztahy cítí nejistě a ohroženě, proč se cítí ohrožený i učiteli, kteří, jak vyplývá i z výsledků šetření ČŠI, většinu identifikovaných vzdělávacích potřeb žáka respektovali a pomáhali mu.

Na druhou stranu jsou zde (v malém procentu) i názory žáků, že by s nimi měla učitelka ČJL více komunikovat, více se bavit s některými konkrétními žáky, zejména s těmi, kteří to potřebují, nepřehlížet je. Nebere v úvahu pocity a prožívání některých žáků.

- Ve třídě se v minulém školním roce vzdělávalo [REDAKCE] žáků, v tomto školním roce [REDAKCE]. Pro fungění výuku není v takovém množství žáků ve třídě možné v každém okamžiku brát v úvahu pocity a prožívání všech žáků a se všemi ve větší míře komunikovat. To, že se jedná o názory pouze malého procenta žáků, svědčí o tom, že komunikace i vztahy učitelky s žáky jsou na dobré úrovni.

Třídní učitelka ve svém sdělení potvrdila, že ve vztahu k žákům se SVP ve třídě nedošlo na začátku školního roku k detailnímu seznámení se specifiky těchto obtíží, s přístupem žáků se SVP, s jejich způsobem hodnocení. Realizací tohoto opatření mohl být eliminován nepříznivý postoj spolužáků vůči [REDAKCE]

- Třídní učitelka reálně nemohla seznámit žáky detailně se všemi druhy postižení a jejich specifiky. Mohla je detailně seznámit např. se specifiky vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení, které má diagnostikovány [REDAKCE]. Vzhledem k tomu, že [REDAKCE] je jediným žákem se SVP ve třídě, bylo by pak všem spolužákům zřejmé, jaký druh postižení a s jakými důsledky tento žák má. To že vyučující ČJL před třídou řekla, že

je ██████████ žákem se specifickou poruchou učení, však označuje ČŠI v bodě 6. za únik citlivých informací o žákovi.

- Postoj spolužáků vůči ██████████ až do šetření ČŠI nebyl nepříznivý, ██████████ měl pouze menší počet kamarádů a s ostatními se příliš nebavil. Ve třídě však byl spokojený, což potvrzuje i stěžovatel a uvádí to jako důvod, proč ██████████ nebude přerazovat na jinou školu. Na postoj spolužáků vůči ██████████ si nestěžoval ani ██████████, ani ██████████. Tvrzení, že byl tento postoj nepříznivý před konáním inspekce, se nezakládá na pravdě. Nepříznivý začal být až vlivem aktivit ČŠI (neustálé hospitace a vstupy do třídy), která také byla na rychle se zhoršující situaci ve třídě již v průběhu šetření upozorněna. Přesto tam i nadále realizovala další hospitační činnost a šetření.

Česká školní inspekce hodnotí tento bod stížnosti jako důvodný.

- ČŠI uvádí k bodu neadekvátní chování některých pedagogů a zejména učitelky ČJL vůči žákovi se SVP jediný náznak takového chování, a to že učitelka ČJL použila před spolužáky u ██████████ označení „█████████“. Učinila tak v dobré víře, aby zdůvodnila, proč ██████████ dostává delší čas na zpracování úkolů. Pojem ██████████ patří do odborné speciálně pedagogické terminologie, jedná se o oficiální označení jedince se specifickou poruchou čtení, nejedná se o výraz hanlivý a do září 2016 bylo toto označení běžně používané. Na školách dodnes působí ██████████ kroužky a nikdo žáky navštěvující tyto kroužky nepovažuje za zesměšněné. Na základě tohoto jediného případu není možné chování některých pedagogů vůči žákovi se SVP hodnotit jako neadekvátní a bod stížnosti vyhodnotit jako důvodný.

Bod 3.

Stěžovatel vyjádřil nespokojenost s činností ŠPP, upozornil na nedostatečnou podporu ██████████ a únik citlivých informací.

- Byla to právě kvalitní činnost školního poradenského pracoviště, která při řešení studijní neúspěšnosti ██████████ pomohla v odhalení specifických poruch učení u žáka ve věku ██████████ let, který byl po celou předchozí dobu vzděláván jako intaktní žák. V tomto věku specifické poruchy učení již obvykle diagnostikovány nebývají, žáci, kteří přišli na SŠ jako intaktní, mívají diagnostikovány jiné obtíže, a to zejména snížené předpoklady pro studium zvoleného oboru nebo psychiatrické diagnózy. V případě ██████████ tak došlo k zanedbání péče ze strany zákonných zástupců, příp. základní školy. Na rozdíl od všech ostatních rodičů žáků školy, kteří sami v případě vzdělávacích obtíží svého dítěte požádají ŠPZ o vyšetření a mají zájem se školou slušně komunikovat na nastavení podpůrných opatření, aby jejich dítě ve škole prospívalo, stěžovatel tak sám neučinil. Při včasné diagnostice specifických poruch učení na základní škole mohly být poruchy žáka v současné době plně kompenzované. Vzhledem k velmi nejasným příčinám slabého prospěchu žáka v 1. ročníku školní poradenské pracoviště nebylo schopné bez diagnostiky stanovit adekvátní podpůrná opatření, proto doporučilo co nejdříve návštěvu PPP. Běžná pedagogická diagnostika učitelů a slabý prospěch napříč předměty naznačovaly snížené předpoklady pro studium velmi náročného oboru nebo nedostatečnou domácí přípravu, proto byly žákovi soustavně nabízeny konzultace k probíranému učivu, kterých však žák nevyužíval. Řada jiných žáků ze třídy tyto konzultace aktivně využívala, což škola ČŠI doložila. Vzhledem k tomu, že běžná podpůrná opatření (nabídka konzultací, ověření porozumění zadaným úkolům, kontrola plnění úkolů, podpora prvního kroku apod.) učitelé zcela automaticky realizují formou individualizace u všech žáků s obtížemi při vzdělávání, kterých je ve škole několik stovek (s dostatečným až nedostatečným prospěchem alespoň

z jednoho předmětu), zaměřuje se škola právě na realizaci těchto podpůrných opatření, nikoliv na jejich formální sepsování tvorbou PLPP.

- Únik citlivých informací ze strany ŠPP, který ČŠI detailně prošetřovala, nebyl v žádném případě potvrzen, přesto toto ČŠI ve výsledku šetření nikde nezmiňuje a celý bod stížnosti hodnotí jako důvodný.

Školní psycholožkou byly provedeny konzultace se [REDAKCE], které byly v dokumentaci zaznamenány.

- Školní psycholožka nikdy neměla [REDAKCE] v psychologické péči. Provedla pouze jednání vztahující se k uzpůsobení podmínek vzdělávání vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám žáka. Ze všech těchto jednání byly ČŠI předloženy protokoly.

Zároveň si pracovníci ŠPP vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám [REDAKCE] neověřili, zda je schopný efektivně pracovat s informacemi z elektronického systému školy.

- Žák studuje obor [REDAKCE], kdy 15 hodin týdně z celkového počtu 33 hodin (ve 2. ročníku) probíhá praktická výuka přímo na počítačích s využitím nejrůznějšího software a elektronických systémů. Přimo při výuce a komunikaci s vyučujícími bylo ověřeno, že žák běžně používá e-mailovou komunikaci, komunikaci prostřednictvím sociálních sítí, prostředí Moodle s výukovými materiály, VPN připojení k serveru školy, žák i stěžovatel bez potíží pracovali s informačními systémy školy – elektronickou třídní knihou a klasifikací v SASu, což dokládá i e-mailová komunikace se stěžovatelem. V případě neschopnosti žáka pracovat s informacemi z elektronického systému školy by byla zcela nevhodná jeho kariérní orientace a nebyl by schopen studia ani praktického uplatnění v oboru informační technologie.

Školní psycholožka také nevyužila všech možností k zjištění vzájemných vztahů v rámci třídy, jako například provedení šetření klimatu třídy, které je plně v její kompetenci a mohlo poukázat na sociální vazby a pozici [REDAKCE] ve třídě.

- Skutečně nebyl proveden dotazník klimatu školní třídy, to ale neznamená, že školní psycholožka nevěděla, jaké vzájemné vztahy v rámci třídy panují, a to i vzhledem k [REDAKCE]. Jeho naladění i naladění jeho spolužáků průběžně sledovala ve třídě, i mimo ni, promlouvala s žáky třídy i [REDAKCE]. Vzhledem k tomu, že vztahy byly celkově uspokojivé, což průběžně potvrzoval i [REDAKCE], nebyl důvod provádět hlubší rozkrývání vztahů ve třídě.

Spolupráce ŠPP a vedení školy v řešení stížnosti na učitelku ČJL nebyla funkční.

- ŠPP průběžně předávalo informace vedení školy o všech jednáních se stěžovatelem příp. [REDAKCE] a o návštěvách speciálního pedagoga ve výuce. Řešení stížnosti na jakéhokoliv učitele nepatří do kompetence školního poradenského pracoviště a předání stížnosti vedení školy bylo ze strany ŠPP zcela adekvátní řešení situace.

Bod 4.

Průběh a hodnocení zkoušky v náhradním termínu a opravné zkoušky z Programování žáka ve školním roce 2017/2018

- Zkušební komise poskytla [REDAKCE] na přípravu i vlastní průběh zkoušky nadstandardně dlouhý čas ve snaze mu pomoci, aby zkoušku úspěšně vykonal. Rovněž škola umožnila stěžovateli, aby byl přítomen u vlastní zkoušky, což se zatím v historii

školy nestalo, aby nějaký rodič nedůvěřoval činnosti zkušební komise a následně ještě na ni podal stížnost. Z tohoto důvodu považujeme jednání stěžovatele vůči škole za nevhodné.

V Brně 30.11.2018

Ing.
Lubomír
Štefka

Digitálně podepsal
Ing. Lubomír
Štefka
Datum: 2018.11.30
10:42:56 +01'00'

Ing. Lubomír Štefka
ředitel školy